

BANKBØRSEN

Bankbørsen

Metoderapport SKUP-prisen 2006:

Journalist: Hallgeir Kvadsheim

Tittel: Bankbørsen

Publisert i Dagbladet i perioden 30.nov 2002 – 2006 (83 artikler)

Redaksjon: Temareaksjonen i Dagbladet
Postboks 1184 Sentrum, 0107 Oslo
Tlf: 22 31 06 00

Kontaktinfo: Hallgeir Kvadsheim
Røddes Plass 17
0576 Oslo
Tlf: 97 19 61 41 (mob), 22 31 09 18 (jobb)

Kort sagt:

Bankbørsen er et prosjekt som begynte i 2002 og som har medført over 83 artikler i Dagbladet. Kort sagt har vi sammen med Norsk familieøkonomi etablert en database med renter og vilkår fra over 130 banker. Dataene grupperes på en slik måte at vi kan følge hver enkelt banks prestasjon over tid. Dette gir en Sareptas krukke for kritisk journalistikk mot den næringen som kanskje har størst innflytelse over folks privatøkonomi.

6 a) Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele?

Jeg har jobbet i Dagbladet i syv år med privatøkonomi som fagfelt. Det er to grunner til at jeg begynte arbeidet med Bankbørsen. For det første hadde jeg deltatt på to Dicar-kurs (datastøttet journalistikk) på Institutt for journalistikk i 2001-2002 og vurderte hvordan jeg kunne bruke denne kunnskapen på mitt journalistiske fagfelt. For det annet hadde jeg lenge grublet over hvordan det var mulig å dekke banksektoren på en ny måte. Til nå var den blitt dekket relativt statisk, nyhetsmessig.

Det som mediene, oss inkludert, gjorde når man dekket banker og rentemarkedet, var å føre opp statiske lister over de beste rentetilbudene:

De beste bankene

SPARERENTE

Bank2	3,31 %
Ya Bank	3,30 %
Glitnir	3,30 %
Verdibanken	3,26 %
Santander Cons. Bank	3,25 %

BOLIGRENTE

Flytende rente (500 000)

Din Bank	3,51 %
Vik Spb	3,58 %
Voss Spb	3,62 %
Aurland Spb	3,63 %
BNP Paribas	3,64 %

Men man fanget ikke opp totalen, dvs hvor mye jeg fikk igjen i rede kroner og øre for å være kunde i en bank vs en annen. Dekningen var altså veldig endimensjonal uten å ta høyde for at vi som bankkunder har behov for flere produkter og dermed krever flere svar enn det en renteliste kan gi. I tillegg var problemet etter hvert at stadig flere banker krevde at du var medlem i et totalkundeprogram for å gi sin beste rente. Og avgiften til totalkundeprogrammet (0-1150 kr) ble gjemt når man bare lister opp rentesatsene. Via vår metode fikk vi inkludert avgiften i totalen, og på den måte sammenligne epler med epler. Økonomimagasiner Dine Penger har gjør en lignende måling via sin Bank-NM; men det har vært en årlig hendelse. Jeg ønsket å kunne følge bankene mye hyppigere og bruke Bankbørsen hver gang det skjer skifter i denne næringen (nye aktører, rentehopp, fusjoner etc) og ikke bare som en årlig forbrukermåling.

Det flotte med Bankbørsen er at det er et verktøy, en base, som man som journalist nærmest kan øse saker ut av i det uendelige. Ved å lagre historikk på hver eneste ting bankene gjør ut mot kundene, blir det mulig å avdekke løftebrudd og svikt på enn helt annen måte enn før; da man i mye større grad var avhengig av kilder utenfor avishuset (som selvsagt kunne ha sin egen agenda med sine utspill)

Ettersom prosjektet ble satt i gang allerede høsten 2002, kan man spørre seg hvorfor jeg søker SKUP-prisen først nå, og ikke f eks i 2003 eller 2004? Årsaken til dette er todelt. Det er særlig de siste to årene Bankbørsen har blitt ledende i å synliggjøre konkurransen mellom bankene. Jeg har de to siste årene fått stadig flere tilbakemeldinger fra næringen om hvor viktig Bankbørsen er blitt i konkurransen mellom bankene, ref vedlegg 6. Det er mange grunner til at marginen til bankene har falt betydelig de siste årene, men Bankbørsen har utvilsomt spilt en rolle i denne utviklingen.

Ref www.norges-bank.no/finansiell_stabilitet/
vedrørende bankenes marginfall.

I tillegg har sentralbankssjef Svein Gjedrem begynte å endre renta igjen, fra 1. juli 2005 og i hele 2006. På denne måten kunne jeg vise hvordan man kan bruke Bankbørsen som et redaksjonelt verktøy også når markedet endres raskt. Jeg tar imidlertid med vedlegg fra flere år, for å vise bredden i måten å bruke Bankbørsen

6b) Hva var den sentrale problemstilling ved starten av prosjektet?

Jeg så det som sannsynlig at følgende ville skje i bankmarkedet etter 2002

1. Potensial for hardere konkurranse som følge av

- nye aktører
- utenlandske banker som vi etablere seg i Norge
- endra rammevilkår (Basel II, kapitaldekningsregler etc)
- fusjoner
- nye produkter (boligkreditt, førstehjemslån etc)

2. Hyppigere renteendringer

Mellom september 2000 og sommeren 2002 hadde det bare skjedd to renteendringer. Nå lå det an til langt flere som følge av nedgang i økonomien. Det ville avstedkomme flere interessante journalistiske poeng:

- Hvilke banker ville da følge etter Norges Bank?
- Hvor mye ville de endre renta. Mer eller mindre enn Norges Bank?
- Hvilke kundegrupper ville bli spesielt tilgodesett? Eller ville alle bli likt behandlet?

For å få et godt nok svar på disse spørsmålene, må man ha et egnet verktøy.

Utfordring: Data må innhentes fra 120-130 banker.

1. Det betyr 120-130 ulike kontaktpersoner, hvorav flere byttes ut i løpet av ett år pga intern omrokking eller jobbytte.
2. Det betyr å hente inn og kontrollere over 40-50 tall fra hver bank, dvs over 6000 tall totalt som, i prinsippet, kan endres fra måned til måned
3. Det betyr å gruppere dataene på en slik måte at de kan gi et enkelt svar på hvor mye vår familie betaler i årlige kostnader i hver enkelt bank fra år til år

Hvem skal vi samarbeide med?

Vi kunne sannsynligvis ikke gjøre hele jobben selv, vi hadde ikke tilstrekkelig dataressurser eller tid. Følgende potensielle samarbeidspartnere ble kartlagt:

1. Dine Penger
 2. Cicero
 3. Din Side
 4. Norsk Familieøkonomi
 5. MMI
-
1. Dine Penger er eid av Schibsted, dvs at DP er datterselskap av bla VG og Aftenposten og hadde allerede et visst redaksjonelt samarbeid med VG.
 2. Et uavhengig konsulentselskap som leverer markeds- og konkurranseinformasjon innen bank og finanssektoren. Dvs renteinformasjonen som vi var ute etter, men inntil da hadde de ikke hatt politikk på å synliggjøre informasjonen utad, bare til bankene som var kunder. De bestemte seg for å fortsette med denne praksisen
 3. Din Side var del av et selskap som har/hadde blitt solgt flere ganger. Hva ville skje hvis f eks bedriften ble solgt til Schibsted ? Ville vårt samarbeid blitt kansellert? Kontinuitet i samarbeidet var svært viktig.
 4. Norsk Familieøkonomi er en uavhengig medlemsorganisasjon som siden 1995 har drevet rådgivning og prisovervåkning for medlemmene.
 5. Gjøre det selv sammen med MMI? Opprette egen database og la MMI innhente informasjon ved å ringe opp kontaktpersoner i bankene månedlig. Tungvint og usikkert å ha en partner som ikke jobber med privatøkonomi som hovedsektor.

Konklusjonen ble:

Vi falt ned på Norsk Familieøkonomi (NF). For det første representerer de en åpenhet som er viktig for oss. Alle andre medier kan be NF levere råttall til dem. Det betyr at vi til enhver tid, indirekte, blir kikket i kortene av flere titall mediebedrifter i løpet av ett år. For det annet var det nokså sikkert at de ikke ville bli kjøpt opp av en mediekonkurrent. Sist, men ikke minst, hadde de svært høy kompetanse på renteinformasjon og hadde allerede en database som var oppe og gikk.

d) Organiseringen av arbeidet,

Som sagt hadde NF allerede en database over rentesatsene. Mye av jobben var således allerede gjort. Men dette var rådata som kunne bli publisert i standard rentelister og var dermed ikke tilfredsstillende ut fra våre krav. For at rådataene skulle kunne brukes til Bankbørsen, måtte den utvides og endres noe. I tillegg måtte det være enkelt å kjøre ut rapporter på det format som vi ønsket. Mye av denne jobben ble utført av et eksternt datafirma på Bryne etter mine og NFs spesifikasjoner. I tillegg måtte endringer kommuniseres ut til de over 130 kontraktpersonene i bankene som hadde tilgang i databasen for sin banks tall.

For å gjøre målingene mest mulig konkrete, tok vi utgangspunkt i følgende tenkte case:

Tobarnsfamilie i 40-årene med god økonomi (husstandsinntekt på 750 000), ingen betalingsanmerkninger, total kunder

Dette var kriteriene som bankene skulle måles ut fra for vårt case:

Boliglån: 1 mill innenfor 60 % av verdi. Annuitetslån, månedlige terminer, 20 år.

Boliglånskostnad: Rente første år inkl 12 termingebyr. Etabl.gebyr fordelt på 5 år

Brukskonto: Rente av 20 000 kroner minus gebyrer. Bruksmønsteret (ant varekjøp etc) er gitt av Sparebankforeningen for en snittkunde som passer m vårt case (innt, familiesituasjon)

Sparekonto: Rente av 50 000 kroner

Total: Summen av brukskonto, boliglånskostnad og sparekonto

Vi tok utgangspunkt i en familie som vi må anta er i vår kjernegruppe av lesere, alders- og inntektsmessig. Hos SSB fant jeg hvor stort boliglån en slik familie i snitt ville ha, ut fra alder og inntekt. Den var 800 000 kroner i 2002 da jeg startet Bankbørsen, men er nå økt til 1 million i takt med gjeldsveksten i samfunnet. Årsaken til at størrelsen på lånet er viktig, er at de fleste banker opererer med rentetrapp, hvor de største lånene får best betingelser. I tillegg var det viktig å kunne vise til objektive, kvalitative tall når banker ringer meg og spør om "hvorfor jeg ikke bruker 2 mill som grense, nesten alle våre nye kunder skal jo ha så høyt lån"

Oppsettet på brukskontoen (antall minibankuttak osv) er bestemt ut fra forbruksmønster hentet fra bankene selv og Sparebankforeningen. Jeg har rett og slett

tatt utgangspunkt i statistikk på hvor mange ganger en familie med våre tall (alder, inntekt osv) drar kortet og betaler regninger. Dette bruksmønsteret er vi i disse dager i ferd med å endre, ettersom bla minibankuttak er blitt mye mindre utbredt, til fordel for uttak av penger i butikk.

1. Banken eller Norsk Familieøkonomi legger inn data hver gang disse endres (eks når renta økes eller banken velger å øke gebyrene).
2. Dataene sjekkes av meg eller NF. Det er umulig å sjekke alle 5000 dataene fra måned til måned, men vi gjør et utvalg som sjekkes ekstra grundig (bunn og topplasseringene), og går gjennom de andre med faste mellomrom. I hver enkelt bank sitter en kontaktperson som vi når via e-post eller tlf, med kontaktinfo i databasen. Det gjør innrapportering noe enklere.
3. Feil rettes og rapporteres ut til bankene. Jeg gjør ofte feilrettingen selv i databasen, evt vha e-post til kontaktperson i NF. Det skjer overraskende ofte at bankene "prøver seg" med uriktig renteinformasjon, eller rettene sagt: oppgir en rente som bare gis til en bestemt kundegruppe. Dette på tross av vi ettertrykkelig, både i e-post og i hjelpetekstene i databasen, har gitt beskjed om at tilbudet skal være åpent for alle kundegrupper. Jeg foretar også stikkprøver ved å møte opp personlig eller ringe opp kunderådgivere for å sjekke om tilbudene som gis på nett og i reklamen, stemmer med virkeligheten.
4. En uke før Bankbørsen skal publiseres sendes e-post til alle kontaktpersoner med beskjed om at data må sjekkes, eventuelle feil må rapporteres til oss innen en gitt frist. To dager før tar jeg så ut en kjøring med alle dataene som overføres til Excel, systematiseres og sorteres før den sendes videre til desken som har et ferdig malformat for Bankbørsen. Vi viser også hvilke banker som gjorde det bedre og dårligere enn forrige måling. Slik blir den til slutt sendt ut:

Slik leser du tabellen: Tabellen viser hvor mye det koster deg å bruke banken i ett år - basert på boliglån, brukskonto og sparekonto. Tallene er innhentet i samarbeid med Norsk Familieøkonomi.

NSINNTAK		BRUKSKONTO		BOLIGLÅN		BOLIGRENTE		SPAREKONTO		SPARERENTE	
Summerer opp alle renteutgifter og -inntekter for boliglånet, sparekontoen og brukskontoen.		Renteinntekt av 20 000 kroner minus gebyrer og årsavgifter. Plusstall viser at du tjener på kontoen.		Renteutgifter første år, inkl termingebyrer. Boliglån på 1 million kroner innenfor 60 prosent av takst. Etableringsgebyr er fordelt på fem år.		Rentesats (effektiv) for lån over 1 million kroner innenfor 60 prosent av lånetakst.		Årlig renteinntekt med 50 000 kroner på sparekonto.		Beste sparerente på innskudd over 50 000 kroner.	

Bankbørsen

Endring	Nr	Bank	Resultat	Brukskonto	Boliglån	Boligrente	Sparekonto	Sparerente	Endring	Nr	Bank	Resultat	Brukskonto	Boliglån	Boligrente	Sparekonto	Sparerente
↑	1	Din Bank	-32 355	200	-33 680	351	1 125	225	↑	67	Spb Sogn og Fjordane	-37 710	-547	-38 163	399	1 600	2
↑	2	YA Bank og Forsikring	-32 997	410	-35 057	366	1 650	3,3	↑	68	Seljord Spb	-37 758	-150	-38 233	4	625	125
↑	3	SEB Privatbanken	-33 626	-330	-34 571	361	1 275	255	↑	69	Ankenes Spb	-37 776	-834	-37 817	3,88	875	175
↑	4	Voss Spb	-33 967	-366	-34 551	3,6	950	1,9	↑	70	Drangsdal og Tordal Spb	-37 777	-686	-37 841	3,94	750	1,5
↑	5	Vik Spb	-34 007	-561	-34 321	357	875	1,75	↓	71	Spb Gudbrandsdal	-37 826	-680	-37 721	3,94	575	115
↓	6	Rindal Spb	-34 372	100	-35 222	3,69	750	1,5	↑	72	Heigeland Spb	-37 828	-670	-38 333	4,01	1 175	2,35
↑	7	Aurland Spb	-34 384	-598	-34 611	3,6	825	1,65	↑	73	Saude Spb	-37 882	-449	-38 063	3,98	650	1,3

Slik har jeg brukt den:

1. Hvilke banker følger Gjerdrems renteendringer og hvilke gir blaffen ? Og ikke minst: Hvilke banker har over tid kuttet/økt minst/mest. Ref vedlegg 1

2. Marginene

Blir marginene mindre? Vi måler snittrenta på et gitt tidspunkt og gjør ny måling noen år etterpå (justert for Norges Banks signalrenter). Blir marginene bedre eller dårligere? Hva kan årsakene være til evt marginskvis. Ref vedlegg 2

3. Nye banker

Nye banker slår ofte på stortromma når de trer inn i markedet med fete reklamebudsjett og store ord. Holder de hva de lover. 1. Med en gang ? (dvs vs konkurrentene i Bankbørsen) 2. Over tid ? (faller de i konkurransen med andre når kundegrunnlaget stiger) Ref 19/2 2004, vedlegg 3

4. Fusjoner.

Eksempel: I mars 2003 ble det kjent at DnB og Gjensidige NOR ønsket å fusjonere. Da starter et velregissert mål fra begge parter om å overbevise politisk ledelse og opinionen om at en slik fusjon vil være best for både kundene, aksjonærene, de ansatte og myndighetene. Stordriftsfordeler gir mer effektiv bankdrift, besparelsen deler vi med kundene, var løftet. Er dette troverdig? Jeg brukte Bankbørsen for å sjekke den nye storbankens påstand. Vi satte rett og slett forvaltningskapitalen opp mot hver enkelt banks prestasjon i Bankbørs og fant, ikke overraskende, at størrelse var omvendt proporsjonalt med gode vilkår, iallfall sett fra kundens ståsted. Også etter at fusjonen har blitt et faktum, har vi satt fokus på den nye storbankens plasseringer, som stort sett er dårligere enn de to bankene klare separat før fusjonen ble iverksatt. Ref vedlegg 4

5. Best over tid:

Når året er omme beregner vi årssnittet for hver enkelt bank og viser hvilke banker som i snitt var best for kundene, og ikke bare fra måned til måned. Denne sammenlignes med tidligere årsmålinger som viser at f eks DnB NOR faller i 2006 fra 2005 på tross av alle løftene om bedre vilkår for kundene. Ref vedlegg 5

Verktøy for andre medier:

Bankbørsen blir hyppig referert i lokalmedier når den legges ut, spesielt hvis lokalbanken kommer spesielt dårlig eller bra ut. Et lite knippe er sakset ut nedenfor.

Dette er heller ikke bare rene sitatsaker, slik de forekommer hvis Dagbladet eller en annen avis gjør en rein avsløring. Bankbørsen gjør det mulig for andre medier å lage egne, redaksjonelle vinklinger på stoffet, med utgangspunkt i tallene som vi henter inn og grupperer. Jeg kan selvsagt ikke redaksjonelt over tid følge med på hva f eks Bud, Fræna Sparebank gjør. Men det kan Romsdals Budstikke, basert på Bankbørsen. Holder banksjefen det hun lovt? Hvordan gjør de det i forhold til de lokale konkurrentene?.

Det er selvsagt svært hyggelig at andre medier kan bruke Bankbørsen som utgangspunkt for egne saker om sine banker. Her to tilfeldige treff på Google:

Bud i Romsdal :Nyheter

Lokalbanken vår, BFH Sparebank, gjør en god start på det nye året med en fin 5. plass i **Dagbladets bankbørs**. Dette gjør de til beste lokalbank i fylket. ...
budiromsdal.net/nyheter/vis.asp?id=593 - 6k - Tilleggsresultat - [I hurtigbuffer](#) - [Lignende sider](#)

Radio Rjukan

Tinn sparebank helt i bunnen Tinn Sparebank er tredje sist av landets 131 banker på Norsk Forbrukerøkonomis og **Dagbladets bankbørs**. ...
radiatorjukan.visto.no/kat.php?katID=7 - 43k - [I hurtigbuffer](#) - [Lignende sider](#)

Vi har ikke målt det totale antall saker som er generert ut fra Bankbørsen i andre medier, blant annet fordi et stort antall av disse er i lokalradio og –tv og derfor vanskeligere å spore (utenfor A-tekst etc). Men jeg får svært mange henvendelser, ikke minst fra litt bekymra banksjefer som ringer meg med spørsmål om bakgrunnstallene for undersøkelsen, fordi ”vi har en litt lei sak gående med lokalradioen her”

Den er også brukt som kilde i rapporter fra forbrukermyndigheter og institusjoner, blant annet ”Hindringer for mobilitet i bankmarkedet – en kvalitativ studie” av Lisbet Berg & Elling Borgeraas, SIFO 2004.

Tidsbruk:

For å få selve Bankbørsen opp og gå brukte jeg vel et par ukers intensiv jobbing i oktober 2002. jeg antar at jeg bruker en dag per mnd på feilretting og rutinesjekk av dataene som er lagt inn i basen, i tillegg til selve artikkelen som skrives hver gang vi publiserer Bankbørstabellen.

Problemer:

Enkelte banker, som Fokus Bank og Sparebank1 Midt-Norge har det siste året ”meldt seg ut” av slike målinger. De hevder at de ikke lenger gir standard tilbud, men individuelle tilbud tilpasset hver enkelt kunde. Vi har fortalt dem at man kan rett og slett ikke melder seg ut av Bankbørsen, det er ingen frivillig test. Det fører til at vi må ta et større antall stikkprøver mot disse bankene. Banker som sier at de gir individuelle tilbud, viser seg forbausende (?) ofte å operere med like tilbud når vi foretar stikkprøver.

Feil:

Mindre feil har selvfølgelig forekommet, det skulle nesten bare mangle med over 6000 tall i databasen som i prinsippet kan endres fra måned til måned. men Dagbladet har aldri vært nødt til å presisere eller komme med rettelser etter noen av de 83 artiklene som er blitt publisert med Bankbørsen som kilde.

I tillegg har flere titalls banker henvendt seg til oss og gitt tilbakemelding på at de oppfatter vår tilnærming som den mest rettferdige av dagens bank- og rentemålinger. Det inkluderer også banker som havner på den nedre skala av børsen

Oslo 15 februar - 2006

Hallgeir Kvadsheim

Vedlegg 6

Her er en oversikt over noen av artiklene i Dagbladet som har sin bakgrunn i Bankbørsen. I tillegg har jeg lagt ved seks hele artikler som er referert under pkt d) organisering av arbeidet.

1	☐	<u>Her er de beste bankene i 2006 Beste spare-rente Beste bolig-rente Beste bruks-konto</u>	20070116 066
2	☐	<u>Bankbørsen</u>	20061214 012
3	☐	<u>Få ned forsikringspremien!Dagbladet starter Forsikringsbørsen</u>	20061123 049
4	☐	<u>Bankbørsen</u>	20061012 024
5	☐	<u>Flytt boliglånet</u>	20061012 073
6	☐	<u>BEST BOLIGRENTE</u>	20060914 028
7	☐	<u>Ny bank på topp</u>	20060914 066
8	☐	<u>Bankbørsen holder boligrenta i sjakk</u>	20060706 107
9	☐	<u>Bankbørsen</u>	20060427 019
10	☐	<u>Her er de beste bankene ... og de gode lånerådene som gir lavere rente</u>	20060427 083
11	☐	<u>PRESSER RENTA NED</u>	20060227 020
12	☐	<u>Presser renta ned Utenlandske banker kriger om norske kunder:</u>	20060227 076
13	☐	<u>FAKTA</u>	20060227 009
14	☐	<u>MILLIONGRENSE</u>	20060227 026
15	☐	<u>Her er bank-vinnerne Beste boligrente BNP Paribas</u>	20060130 126
16	☐	<u>Dropp de store - velg smått!</u>	20060130 054
17	☐	<u>Bankbørsen</u>	20051222 003
18	☐	<u>Dra til Voss for ei rente!</u>	20051222 058
19	☐	<u>Gebyrsjokk på uttak</u>	20051017 102
20	☐	<u>LÅNE I OBOS?</u>	20050912 016
21	☐	<u>Ny bank til topps på Bankbørsen</u>	20050912 057
22	☐	<u>Renta stuper i småbankene</u>	20050616 079
23	☐	<u>FLERE KOMMER</u>	20050616 018
24	☐	<u>Sjekk verdien - spar tusener Høyere boligpriser kan gi lavere rente</u>	20050512 082

25	┌	<u>Rentekrig på boliglån</u>	20050414 065
26	┌	<u>Her er landets beste banker i kroner og øre i fornøyde kunder</u>	20050310 042
27	┌	<u>- Pynter på prisen Reklamekritikk mot bankene</u>	20050204 041
28	┌	<u>Betale gjeld - eller spare?</u>	20050203 062
29	┌	<u>Ekspertenes beste råd for et billigere liv</u>	20041226 101
30	┌	<u>Rekordjul for plastpenger</u>	20041223 063
31	┌	<u>Rentekutt i Kongsberg Dagbladets månedlige bankbørs</u>	20041125 008
32	┌	<u>Dagbladets bankbørs</u>	20041104 004
33	┌	<u>SENKER RENTA</u>	20041021 011
34	┌	<u>Fem beste</u>	20041021 022
35	┌	<u>Bankbørsen</u>	20040923 003
36	┌	<u>Priskrig på boliglån</u>	20040923 069
37	┌	<u>Bra, Storebrand!</u>	20040826 007
38	┌	<u>Kutter mindre enn sentralbanksjefen Forbrukslånene fortsatt rådyre</u>	20040826 068
39	┌	<u>FAKTA Her flytter DnB NOR sammen</u>	20040523 059
40	┌	<u>Her stenger DnB Nor 53 lokalbanker</u>	20040523 061
41	┌	<u>To tiere: I den aller beste lønnskontobanken får du to tiere</u>	20040523 007
42	┌	<u>Fast vs flyt: Det er svært stor forskjell mellom flytende og</u>	20040523 006
43	┌	<u>Fem beste</u>	20040523 022
44	┌	<u>God sparerente: Ferskingen Bankia Bank tilbyr hele 2,45</u>	20040523 007
45	┌	<u>Bankbørsen</u>	20040421 003
46	┌	<u>Kutter ikke ennå</u>	20040421 019
47	┌	<u>Slik bytter du bank</u>	20040421 016
48	┌	<u>Ekspertene venter nytt rentekutt i dag Men vi fortsetter å spare i banken</u>	20040311 072
49	┌	<u>ENSLIG SVALE</u>	20040311 029
50	┌	<u>God bedring</u>	20040311 015
51	┌	<u>Himmelsk rente i Verdibanken Men ukristelig dyrt å bruke kristenfolkets egen bank</u>	20040219 072
52	┌	<u>Rentekuttene bank for bank</u>	20040212 011
53	┌	<u>Disse bankene kutter mest</u>	20040212 036
54	┌	<u>Bankene kutter mindre enn Gjedrem</u>	20040114 060
55	┌	<u>Bankbørsen</u>	20040114 003

56	┐	<u>- Lite å spare på å binde renta nå</u>	20030910 040
57	┐	<u>Bankbørsen senker renta</u>	20030910 011
58	┐	<u>FAKTA Fem beste</u>	20030806 020
59	┐	<u>Mange skifter bank</u>	20030806 014
60	┐	<u>Disse kutter renta raskest</u>	20030806 052
61	┐	<u>0 % rente på lønnskonto</u>	20030709 055
62	┐	<u>Elendig sparerente i DnB</u>	20030611 009
63	┐	<u>Lev billig</u>	20030611 008
64	┐	<u>Få bedre rentebetingelser</u>	20030611 040
65	┐	<u>Bankbørsen</u>	20030514 003
66	┐	<u>- Ny lov gir deg lavere rente</u>	20030514 010
67	┐	<u>- Nye regler gir lavere rente</u>	20030514 076
68	┐	<u>Her er de billigste bankene Gode råd til førstegangskjøpere</u>	20030409 075
69	┐	<u>Bankbørsen</u>	20030409 003
70	┐	<u>Stor, større, dyrest</u>	20030319 049
71	┐	<u>Bankbørsen</u>	20030314 006
72	┐	<u>LEV BILLIG</u>	20030305 010
73	┐	<u>TIPS</u>	20030305 016
74	┐	<u>Tar rentekuttene på forskudd</u>	20030305 069
75	┐	<u>Bankbørsen</u>	20030305 054
76	┐	<u>Fast studierente</u>	20030305 012
77	┐	<u>Somler med å senke renta</u>	20030212 061
78	┐	<u>Spør Hallgeir</u>	20030122 042
79	┐	<u>Kutter renta mer enn Gjedrem Landkreditt vil toppe Dagbladets Bankbørs</u>	20030108 058
80	┐	<u>Billigst på gamlemåten Dyrest på gamlemåten</u>	20021204 023
81	┐	<u>Bankbørsen Tabellen viser hvor mye det koster deg å bruke banken i ett år</u>	20021204 037
82	┐	<u>Vær utro mot banken din!</u>	20021030 044
83	┐	<u>Her er Norges beste banker</u>	20021030 066
84	┐	<u>Søkelys på bankene</u>	20021030 038

Stor, større, d

Fusjonen vil gi kundene bedre tilbud og billigere tjenester, lover den nye storbanken DnB NOR. Men det er de små bankene som tilbyr best betingelser, viser Dagbladets Bankbørs.

Tekst: **Hallgeir Kvadsheim**
hkv@dagbladet.no

Egil Erlandsen
eer@dagbladet.no

Ekspertene Dagbladet har snakket med, tror ikke at bankfusjoner gir bedre priser for kundene.

De ti beste bankene på Dagbladets Bankbørs har til sammen en forvaltningskapital på «bare» 25 milliarder kroner. Dette er bankens «pengebølge», som omfatter kundenes og bankens egne midler. Til sammenlikning vil bankvirksomheten i et fusjonert DnB/Gjensidige NOR ha en forvaltningskapital på nesten 600 millioner kroner.

Med noen få unntak havner landets ti største banker langt ned på rangeringen, som er utarbeidet av Dagbladet og Norsk Familieøkonomi.

- Skeptisk

- Fusjonen kommer kundene til gode gjennom konkurransedyktige priser og tilbud, sa konsernsjef Olav Hytta i Gjensidige NOR, da han og DnB-kollega Svein Aaser i går presenterte storbanken DnB NOR.

Det tror ikke de uavhengige bankekspertene:

- Jeg er skeptisk på vegne av den vanlige privatkunden. Erfaringsmessig har ikke løftene om mer konkurransedyktige priser etter bankfusjoner vist seg å slå til, sier

seniorrådgiver Gisle Høyland i Norsk Familieøkonomi.

Han får støtte av redaktør Bjørn Erik Sættem i Dine Penger:

- All erfaring viser at en fusjon mellom to storbanker fører til dårligere betingelser for kundene, sier han.

Sættem mener at da DnB fusjonerte med Postbanken, førte det til langt dårligere betingelser for Postbankens boliglånskunder.

- På midten av mittallet var Postbanken blant Norges beste boliglånsbanker. Nå er den blant de dårligste, sier han.

Liten og effektiv

I fjor la Norges Bank fram en rapport over prisene på betalingstjenester i bankene, eksempelvis minibank og telegiro:

«Store banker som gruppe har en tendens til å kreve høyere priser enn små banker,» konkluderte rapporten.

- Vi tilbyr enkle og standardiserte produkter, og kundene benytter i stor grad selvbetjenings-tjenester som nettbank. Derfor kan vi være kostnadseffektive som en liten bank, sier Unn Benco Arntzen, leder for personmarkedet i Landkreditt Bank - som topper Bankbørsen i Dagbladet.

Ulempen med småbankene er at kundene ikke får samme personlig rådgivning og betjening som en storbank med filialer over hele Norge kan gi.

De største bankene langt bak

Alle de ti beste bankene på Dagbladets månedlige bankbørs er små. Storbankene er alle langt, langt nede på lista.

Nr.	Bank	Resultat Bankbørsen	Forvaltningskapital
De beste			
1.	Landkreditt Bank	-48 638	635 mill.*
2.	Skandiabanken	-49 600	7012 mill.
3.	Spb Hardanger	-49 931	1447 mill.
4.	Voss Spb	-50 299	1428 mill.
5.	Grue Spb	-50 393	917 mill.
6.	Aurland Spb	-50 416	380 mill.
7.	Vekselbanken	-50 563	1145 mill.
8.	Ørskog Spb	-50 696	599 mill.
9.	Spb Pluss	-50 797	9229 mill.
10.	Spareskillingsbanken	-51 022	2292 mill.
De største			
28.	Spb 1 Vest	-51 906	32 422 mill.
33.	Spb 1 Midt-Norge	-52 072	33 312 mill.
37.	BN bank	-52 231	33 464 mill.
43.	Fokus Bank	-52 426	54 437 mill.
53.	Nordea	-52 616	230 321 mill.
75.	Gjensidige NOR Spb	-53 092	215 941 mill.
87.	Spb 1 Nord-Norge	-53 332	35 267 mill.
101.	Nordlandsbanken	-53 625	28 228 mill.
108.	DnB	-53 848	358 190 mill.
113.	Spb 1 SR-Bank	-54 129	47 594 mill.

Resultat: Summerer opp alle renteutgifter og -inntekter for et gitt boliglån, sparekonto og brukskonto.

Forvaltningskapitalen: Bankens «pengebølge» i 2001 som omfatter kundenes og bankens egne midler.

* per 31.12.2002. Ble etablert i fjor.

Kilder: Norsk Familieøkonomi, Sparebankforeningen og Finansnæringens Hovedorganisasjon

LITEN BANK, LAVE PRISER: Unn Benco Arntzen leder personmarkedet i Landkreditt Bank. Den lille banken tilbyr landets beste betingelser. Foto: Ida von Hanno Bast

yrest

STÅR SAMMEN: De konserntillitsvalgte Ingerd Skjeldrum i Gjensidige NOR og Per Hoffmann i DnB er samkjørte i sin støtte til fusjonen – og i kravet om at ingen skal sies opp når 1630 ansatte nå blir overlødig.

Foto: Rune I. Myhre

FAKTA

Dette er DnB NOR

Gjensidige forgår – DnB NOR består. Slik blir den nye storbanken.

- DnB NOR får en forvaltet kapital på 1070 milliarder kroner, og vil ha 11 600 årsverk. Behovet for nedbemanning er anslått til 1630 årsverk.
- Konsernet får over 2 millioner personkunder og 150 000 bedriftskunder. Brutto utlån blir på 520 milliarder – halvparten til personkunder. Antall livsforsikringskunder blir 800 000.
- Bankvirksomheten viderefører merkenavnene som de to bankene har i dag.
- Børsverdi pr. 17. mars er på 39 milliarder kroner, det sjette største finanskonsernet i Norden. Verdien har økt med 3,3 milliarder kroner eller 9,1 prosent etter at fusjonsplanene ble kjent for ei uke siden.
- Basert på dagens utestående aksjer i de to selskapene vil Gjensidige NORs aksjonærer eie 41,2 prosent og DnBs aksjonærer eie 58,8 prosent i det børsnoterte DnB NOR ASA.

- Årlige kostnadsbesparelser er anslått til 1,4 milliarder kroner, med full effekt fra 2007.
- Olav Hytta (Gjensidige NOR) blir styreleder på heltid med Jannik Lindbæk (DnB) og Bjørn Sund (Gjensidige NOR) som likestilte nestledere.
- Konsernsjef blir Svein Aaser (DnB), med visekonsernsjefene Karl-Olav Hovden (Gjensidige NOR) og Tom Grøndahl (DnB).
- Statens Bankinvesteringsfond vil få anledning til å kjøpe seg opp til 34 prosent eierandel i DnB NOR.
- Andre større eiere er Stiftelsen Gjensidige NOR Sparebank med 9,9 prosent og Gjensidige NOR Forsikring med 5,4 prosent. Fondsforvalteren Fidelity får en samlet eierandel på 7,5 prosent.
- Fusjonen krever to tredelsftall i hvert av selskapenes generalforsamlinger, samt godkjenninger fra offentlige myndigheter. Fusjonen skal gjennomføres innen utløpet av 2003.

Norman venter rask reaksjon

Arbeids- og administrasjonsminister Victor Norman forventer at Konkurransetilsynet straks vil gripe fatt i fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR.

Tekst: Ingeborg Moe
imo@dagbladet.no

– Konkurransetilsynet må først vurdere om man skulle gjøre vedtak om oppsettende virkning, sier Norman til Dagbladet.

Konkurransetilsynet kan midlertidig stoppe en fusjon hvis den fører til vesentlig konkurransebegrensning. Dette gjør det lettere å gripe inn når saken er ferdig behandlet.

Victor Norman

– Vi vil legge opp til en veldig ryddig saksbehandling, sier Norman.

Her skal en ta hensyn til konkurranse, konsesjonsforhold – og det faktum at staten er en av eierne i DnB og skal vurdere om avtalen er god nok.

– Regjeringen vil ikke ha noen mening om dette før all saksbehandling er ferdig, sier Norman.

Får ingen jobbgaranti

De ansatte i nye DnB NOR får ingen garanti mot oppsigelser. Dette er hovedkravet deres. Likevel velger de videre samarbeid med ledelsen.

Tekst: Egil Erlandsen
eer@dagbladet.no

1630 overtallige skal ut av det fusjonerte konsernet over en treårsperiode.

– Vi kan ikke garantere at vi unngår oppsigelser, sa påtroppende konsernsjef Svein Aaser da den nye storbanken DnB NOR ble presentert i går.

– Han kan ikke si annet. Men vårt krav står ved lag: Vi godtar ikke oppsigelser, sier de konserntillitsvalgte Ingerd Skjeldrum (Gjensidige NOR) og Per Hoffmann (DnB).

De ansattes representanter i DnB og Gjensidige NOR har samarbeidet tett med ledelsen fram mot fusjonsavtalen. De er også innstilt på å gå videre i prosessen, tross jobbkuttene. Målet er at reduksjonen skal skje ved hjelp av sluttpakker og naturlig avgang.

– Tallet er omtrent det som har ligget i kortene, sier Hoffmann.

– Vi har i all hovedsak fått gjennomslag for vårt syn, og da mener vi det er riktig å gå videre, sier Ingerd Skjeldrum.

– Vårt krav er at ingen skal sies opp. Skulle dette endre seg, må vi se på saken med nye øyne, sier de to konserntillitsvalgte til Dagbladet.

Konsernsjef Aaser beroliger de ansatte med at bare 45 av de rundt 280 filialene vil bli berørt. De to konsernene har i dag en naturlig avgang på 600 personer årlig.

HØYTTALER MESSE!

20-22 MARS

MESSEKALKULATOR
Vi lager spesielt gode pakketilbud under messedagene.

KVELDSÅPENT
Torsfö 11.00-21.00, fredag 10.00-16.00

6 MÅNEDERS BETALINGS-UTSETTELSE, KUN 349,-

LAGER RYDDING

NYTT - BRUKT - DEMO
Sesongen går mot mål, og alle butikker vil ha lavere priser på gamle produkter. Vi har derfor fått inn 312 pakker med produkter som vi lager ned til 50% avslag.

50% avslag

PROSON TWIN-716

Surround høyttalersystem
Vi rydder lagertid, og får derfor ut denne fantastiske høyttalersystemet til halv pris. 716er består av lange lagerte rektorer, min 312 pakker, 500watt, 2 g/avslænde fronthøyttalere på 100 watt, 1 sentralhøyttaler og 2 høyttalere bak høyttalere. Hvilken er trykkløst og pålitelig fremstår veldig flott. Høyttalere er meget lett å sette opp.

Spar 2.000,-
1.995,- pr. sett
HALV PRIS BEKRETT ANTALL
Før 3.995,-

JBL
3.995,-
pr. par.

PROSON R69 SA

Høyttalere
Den utvanslede høyttalere vil ha et pris med 1,5 måneders levering, og har R69. Den kan gjennom musikken med de beste resultatene av de muligst beste resultatene har hatt.

R69 passer for forsterkere fra 40 til 150 watt, har 2 stk 100 watt høyttalere og er samtidig et flott møbel. Lite utrykk og dynamisk musikk, eller film for lag, rett og slett ikke det. Forsett noen vel utvanslede å høre på denne.

Innpris pr. par
7.995,-
NYHET!

JBL ATX-60

Høyttalere
JBL lagde sin høyttalerproduksjon i 1976, og har siden den gang utviklet seg til å bli verdens ledende produsent. 75% av alle JBL høyttalere er produsert i dag. ATX60 er et utvalg av en høyttaler. Den er 30cm, har 100 watt effekt og skitnlig skitnhet for bassen. Du får den i sort og bok. Fresh, ATX60 passer forsterkere fra 40 watt og oppover... Den spiller alle typer musikk. Vi leverer også sender- og delhøyttalere til en ekstra utvanslede pris på messedagene...

Hi-Fi Center kjeden

OSLO SENTRUM: Henrik Ibsens gt. 12, tlf: 22 41 24 77, e-mail: oslo@hi-fi-center.no
MAJORSTUA: Kirkeveien 43, tlf: 22 55 28 00, e-mail: majorstuen@hi-fi-center.no
www.hificenter.no

Vinn flybilletter med Ryanair

- fra Sandefjord Torp til Stockholm Skavsta.

Ryanair sin nye rute fra Sandefjord Torp til Stockholm Skavsta begynner 4. april 2003

For å ha muligheten til å vinne flybilletter for 2 personer med Ryanair sin nye rute gjør du følgende:

Logg deg inn på:
www.dagbladet.no/konkurranse for å delta i konkurransen og du har sjansen til å vinne 2 flybilletter.
For mer informasjon om Ryanair sine flyruter se www.ryanair.com

RYANAIR.COM
THE LOW FARES AIRLINE

Årsabonnement: mai-feb 11-17
Korttid: 11-18, lenge: 19-15

Bankene kutter mi

● Utsetter rentekutt ● Øker lånegebyrer

Økonomi

Hallgeir Kvadsheim
hkv@dagbladet.no

Bare noen få av landets største banker lar hele Gjedrems rentekutt fra desember komme lånekundene til gode.

17. desember kuttet sentralbanksjef Svein Gjedrem styringsrentene til bankene med 0,25 prosentpoeng. I etterkant har de fleste større bankene enten valgt å utsette hele rentekuttet eller senke lånerentene mindre enn det Gjedrem gjorde. Det viser en gjennomgang Dagbladet har gjort blant landets største banker.

– Sparebanki SR-Bank var den første banken som valgte å utsette hele rentekuttet. Det startet en dominoeffekt. I dagene etterpå fulgte flere store regionbanker etter med samme politikk, sier seniorrådgiver Ommund Braut i Norsk Familieøkonomi.

Disse bankene kan spare flere millioner kroner ved å utsette rentebeslutningen noen uker.

Høy etterspørsel

– Vi hadde allerede en veldig stor etterspørsel etter boliglån og hadde tidligere satt ned renta mer enn Gjedrem. I tillegg ville vi fått en del tekniske utfordringer i forbindelse med årsskiftet. Derfor besluttet vi å vente til etter neste rentemøte 28. januar med å endre renta denne gangen, sier utlånsjef Leif Bø i Sparebanki SR-Bank, som påpeker at innskuddskundene nyter godt av at renta er uendret.

– Hva hvis Gjedrem ikke rører renta på neste rentemøte? Vil dere likevel la kundene få rentekuttet fra i desember?

– Det er for tidlig å si. Vi må se på hva som skjer i pengemarkedet, men vi skal være konkurransedyktige, sier han.

Bruk Bankbørsen

Sammen med Dagbladet samler Norsk Familieøkonomi jevnlig inn informasjon om de beste bankene i markedet:

– Folk bør bruke Bankbørsen til å finne de beste vilkårene, både for lån, sparing og brukskonto. Det er store forskjeller bankene imellom. Men vent gjerne til etter neste rentemøte 28. januar med å bytte bank. Da vil vi endelig se hvilke banker som gir rentekutt videre til kundene og hvilke som

SETT NED RENTA: – Det er ingen grunn til at bankene skal beholde rentekuttene fra Gjedrem i egen lomme, sier seniorrådgiver Ommund Braut i Norsk Familieøkonomi. Foto: Erling Hægeland

putter det i egen lomme, råder Braut.

Dyrere gebyrer

Bankenes hodepine er at de vanskelig kan kutte renta på brukskonto mer.

Den er allerede nær null. Det har blant annet ført til at bankene

i snitt har kuttet lånerentene mindre enn Gjedrem. Men dette er ikke den eneste måten man prøver å øke inntjeningen fra boliglånskundene på.

Det siste året har flere av landets største banker økt lånegebyrene, deriblant Fokus Bank som økte etableringsgebyret for bolig-

lån med 200 kroner i høst.

– Pressede marginer på boliglån er ifølge informasjonssjef Bjørn Langli i Fokus Bank årsaken til gebyrhoppet.

Leder for boliglån i Skandia-banken, Trond Erik Birkeland, tror denne utviklingen vil fortsette: – Jeg tror flere ban-

ker vil øke lånegebyrene som følge av redusert rentemargin, sier han.

– Det er paradoksalt at bankene tar seg bedre betalt for en jobb som blir stadig enklere og mer automatisert. Det skulle jo tilsa lave, ikke høyere gebyrer, sier seniorrådgiver Ommund Braut.

På din side **ØKONOMI**

GOD TELEBANK: Verdibanken er ikke den eneste nykommeren på vår liste. Sparebanken Telespar fungerte

tidligere som et interessekontor for ansatte i Telenor og Bravida. Men i fjor ble selskapet omdannet til spare-

Himmelsk rente

Men ukristelig dyrt å bruke kristenfolkets egen bank

Nykommeren Verdibanken frister i øyeblikket med landets beste sparerente. Men for dem som velger denne banken, er trolig det etiske grunnsynet vel så viktig.

Tekst: **Egil Erlandsen**

eer@dagbladet.no

Hallgeir Kvadsheim

hkv@dagbladet.no

Verdibanken er ny på Dagbladets bankbørs. Med etikk og samfunnsansvar som rettesnor, tilbyr banken tre prosent sparerente på innskudd over 100 000 kroner. Dette er best i landet.

Men Verdibanken er dyr i bruk. Hele ti kroner koster et minibankuttak. Det betyr at banken tjener tre kroner hver gang du tar ut penger. Lånerenta er blant de høyeste.

Landkredit Bank har klippet kort på toppen av Bankbørsen, mens Verdibanken ender fjerde sist av 116 banker.

Verdisynet viktigst

– Bankens grunnsyn betyr så mye for meg at rangering nesten ikke teller noen ting, sier Isrid Gulli (36), som har vært kunde i banken i tre-fire uker. Hun avviker nå flere kundeforhold i andre banker, og flytter alt til Verdibanken.

– Selvfølgelig må vilkårene være konkurransedyktige. Men samfunnsansvar og etisk forvaltning er viktigere, sier Isrid Gulli.

Dette er grunnlaget for at banken i det hele tatt ble startet, forteller administrerende direktør Sigmund Thorsell.

– Vi ønsker en forvaltning basert på et etisk verdigrunnlag. Vår målgruppe er menigheter og privatpersoner i Kristen-Norge, men også ideelle organisasjoner og verdibevisste mennesker.

Åpen for alle

Thorsell understreker at dette er en forretningsbank for allmennheten, og døra er åpen for alle.

Her spørres det ikke om veren legning eller tro.

Men vil du låne penger, tar banken forbehold når det gjelder formålet. Virksomheter innen tobakk, alkohol og porno vil ikke Verdibanken engasjere seg i.

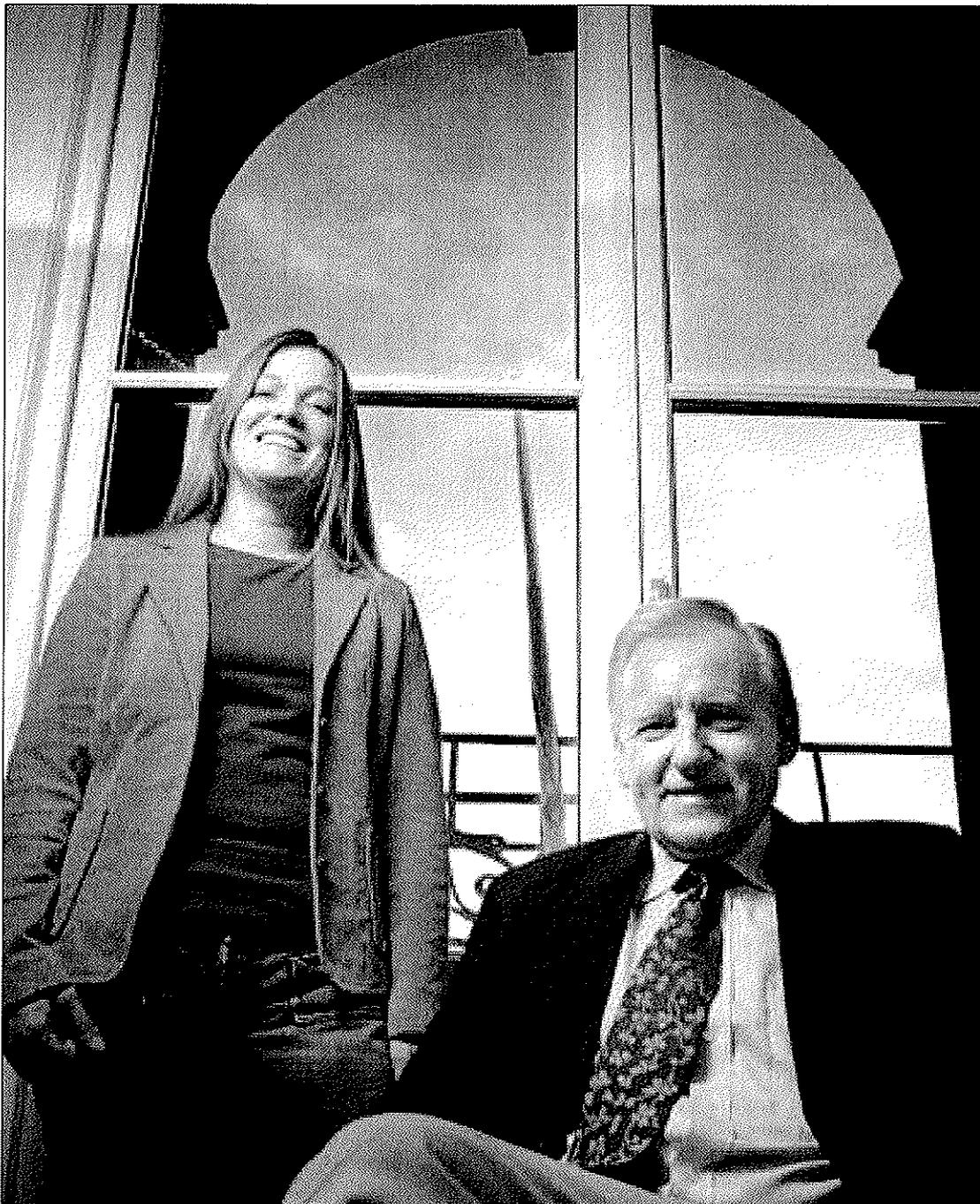
– Vi prioriterer ikke puben på hjørnet, bekrefter Thorsell.

Han regner med at kristenfolket, menigheter og ideelle organisasjoner har rundt 80 milliarder kroner på bok. Det er dette segmentet banken retter seg mot.

– Er det et lokketilbud når dere i øyeblikket tilbyr landets beste innskuddsrente?

– Nei, vår målsetting er å tilby gode rentebetingelser. Her blir det ingen rask endring til dårligere betingelser, sier Thorsell.

Seniorrådgiver Ommund Braut

ETIKK, TAKK! – Selvfølgelig må vilkårene være konkurransedyktige. Men samfunnsansvar og etisk forvaltning er viktigere, sier Isrid Gulli (36), som har vært kunde i Verdibanken i tre-fire uker. Til høyre adm.dir. Sigmund Thorsell.

Foto: Siv Johanne Seglem

i medlemsorganisasjonen Norsk Familieøkonomi råder deg til å følge godt med hvis du slår til på Verdibankens knallrente:

– De siste åra har det kommet til en rekke nye banker som tilbyr svært gode vilkår i starten, nærmest kampanjetilbud. Men når de har fått nok kunder, blir rentene mer like andre bankers, sier han. Inntil videre kan det være lønns-

somt å flytte sparepengene.

– Det koster jo ingenting. Når du flytter boliglånet, må du ut med høye gebyrer, men ikke ved

flytting av sparekonto, sier Braut. Verdibanken eies av litt over 200 aksjonærer – både private, kirkesamfunn og organisasjoner.

Blant eierne er Den norske kirke gjennom Opplysningsvesenets fond, Oslo Kristne Senter med forstander Åge Åleskjær i spissen, Levende Ord Bibelsenter, Evangeliesenteret og Karisma senteret.

Den kjente KrF-politikeren Lars Rise har investert i banken, i likhet med Norske Meieriers pensjonskasse og Banco Fondsforvaltning. Lars Rise sitter også i styret.

«Bankens grunnsyn betyr så mye for meg at rangering nesten ikke teller noen ting.»

Isrid Gulli, bankkunde

Økonomi

DAGBLADETS SIDER OM PERSONLIG ØKONOMI

MILLIONGRENSE: I tabellen i Bankbørsen har vi innført en million kroner som ny beløpsgrense ved boliglån. Tidligere lå grensa på 500 000 kroner. Men de siste åra har nordmenns snittgjeld økt så

mye at rentegrensa på 500 000 kroner ble litt antikvarisk. Mange banker gir lavere rente hvis du låner over en million kroner og senker prisene ytterligere hvis du låner over to millioner.

STOR APPELITT: Fokus Bank ønsker å kapre 10 % av bankmarkedet i Norge. Det siste året har banken vokst med rekordfart, men har fortsatt bare 6 % av markedet. Etter at Fokus ble overtatt

Utenlandske banker kriger om norske kunder: Presser renta ned

En svensk bank har overtatt toppen av Bankbørsen. Og konkurrenter fra andre land haler etter.

Økonomi
Hallgeir Kvadsheim
hkv@dagbladet.no

I fjor sommer kjøpte den svenske storbanken SEB opp Privatbanken. Allerede nå har den «nye» banken plassert seg helt øverst på Dagbladets Bankbørs. Boligrenta er senket til 3,1 %, effektivt.

– SEB har kjøpt oss for å vokse i det norske personkundemarkedet, sier markedsdirektør Tiril Haug Villum i SEB Privatbanken. For å få til dette vil banken tilby bedre priser, etablere flere bankkontorer og øke antall produkter.

Nylig kåret Dagbladet de beste bankene i 2005, det vil si bankene som i snitt ga kundene de beste vilkårene i løpet av fjoråret. Tre av de fire beste bankene var eid fra utlandet. Både Skandiabanken (svensk), SEB Privatbanken (svensk) og BNP Paribas (fransk) kapret tusenvis av kunder hjulpet av gode betingelser.

Vil vokse

– Vi har sterke ambisjoner om å vokse innenfor boliglån i Norge og satser store summer på det, sier visedirektør Roger Schøyen i BNP Paribas. I fjor var banken blant de aller første som kuttet boligrenta på tross av at Norges Banks rente var uendra. Seinere fulgte et titall banker etter.

De siste åra har stadig flere norske banker fått utenlandske eiere. Kredittkassen ble svensk, Fokus Bank ble kjøpt opp av dansker.

«De utenlandske bankene har hatt en veldig positiv effekt i det norske bankmarkedet.»

Gisle Høyland, seniorrådgiver i Norsk Familieøkonomi

– De utenlandske bankene har hatt en veldig positiv effekt i det norske bankmarkedet. Det har gitt lavere priser, men også flere filialer og nye láneprodukter som er innført fra hjemlandet, sier seniorrådgiver Gisle Høyland i Norsk Familieøkonomi. Også sentralbanksjef Svein Gjedrem pekte nylig på at konkurransen fra utenlandske banker har redusert bankenes rentemargin.

Islandingene kommer!

De siste to åra har Islandsbanki etablert seg i Norge ved å kjøpe opp Kredittbanken i Ålesund og BNbank.

– Tidligere måtte vi gi store deler av vårt overskudd tilbake til

eierne som utbytte. Nå har vi fått en tålmodig, men ambisiøs eier som ønsker vekst i Norge og derfor lar oss beholde mer av overskuddet selv, sier administrerende direktør Gunnar Jerven i BNbank.

Store fullmakter

I sommer reduserte banken faktisk sin egen rentemargin: Mens renten på boliglån ble økt med 0,20 prosentpoeng, gikk sparerenten opp 0,35 prosentpoeng. Etter det Dagbladet erfarer, har banken fått store fullmakter fra sine islandske eiere for å øke markedsandelen i Norge.

Gisle Høyland ser ikke bare fordeler ved at norske banker overtas av utenlandske eiere. Han frykter spesielt for framtida til norske sparebanker hvis EU tvinger dem til å oppgi sparebankenes spesielle vern mot oppkjøp:

– I dag utgjør mange sparebanker et sterkt fundament i lokalsamfunnet, hvor også noe av overskuddet deles ut. Med en utenlandsk eier er jeg redd for det lokale fundamentet vil forsvinne. Uansett flyttes jo flere av beslutningene ut av landet med utenlandske eiere, noe som

er klart negativt, sier Høyland.

En annen ulempe med enkelte utenlandske banker er lavere innskuddsgaranti. I norske banker er innskudd inntil to millioner kroner per kunde sikra selv om banken går konkurs.

Ingen tap

Også enkelte utenlandsk eide banker, som Fokus Bank og Nordea, tilhører den norske innskuddsordningen. Men Skandiabanken og BNP Paribas har en lavere nasjonal innskuddsgaranti med henholdsvis 27 000 og 70 000 Euro. Ingen har imidlertid tapt penger på innskudd i norske banker siden den annen verdenskrig.

VOKSER I NORGE: Utenlandske banker har de siste åra kjøpt opp flere norske banker og satser knallhardt på å vokse her til lands. Her representert ved Roger Schøyen, BNP Paribas (fransk), Gunnar Jerven, BNbank (islandsk) og Tiril Haug Villum, SEB Privatbanken (svensk).

Foto: Jon Terje H. Hansen

TEMA ØKONOMI

Beste bolig-
rente

BNP Paribas

Beste bruks-
konto

Skandiabanken

Beste spare-
rente

Landkreditt Bank

Her er
bank-
vinnerne

BEST I 2005:

Roger Schøyen i BNP Paribas hadde lavest rente å tilby for boliglånet ditt. Og brukskontoen burde du ha hos Trond Erik Birkeland i gebyrfrie Skandiabanken. Men Unn Benco Arntzen og Landkreditt Bank var best både totalt og for sparegrisen din.

Foto: Hans Arne Vedlog

Konkurransen om bankkundene er blitt hardere det siste året. Vi har funnet bankene som ga deg de beste rentene i 2005.

Tekst: Hallgeir Kvadsheim
hkv@dagbladet.no

Hver måned «tester» Dagbladet og Norsk Familiekonomi over 120 av landets banker i Bankbørsen. Nå har vi også regnet ut hvilke banker som var best året sett under ett. Et NM i banktjenester, om du vil. Her er vinnerne:

BOLIGRENTE: BNP Paribas vant med knappest mulig margin for an Landkreditt og Eiendomskreditt.

– Vi har sterke ambisjoner om å vokse innenfor boliglån i Norge. Derfor satses vi store summer på det, sier viseadministrerende direktør Roger Schøyen i BNP Paribas

BRUKSKONTO: Skandiabanken var eneste bank som ga kundene pluss etter ett års bruk av lønnskontoen, takket være gebyrfri bruk. De lokale sparebankene fra Flekkefjord og Fana kom deretter. – Vi vil aldri innføre gebyrer. Gjør kunden jobben selv på nett, skal hun ikke betale, sier markedsjef Trond Erik Birkeland.

SPARERENTE: Landkreditt Bank ga kundene i snitt 2,28 % i løpet av året, tett fulgt av Verdibanken og Bankia Bank

– Som en relativt nyetablert bank, ønsker vi oss mest mulig innskudd. Derfor er det viktig å tilby best mulig rente, sier banksjef Unn Benco Arntzen. Landkreditt ble også beste bank totalt. ▶

Drop de store -

Gjør som Anne-Kristine Lie (55) fra Oslo: Bytt bank når du er misfornøyd med den gamle.

Tekst: **Hallgeir Kvadsheim**
hkv@dagbladet.no

– Det er jo bare tull at jeg skal betale gebyrer når jeg gjør bankens jobb, sier Anne-Kristine Lie (55) fra Oslo.

I fjor byttet hun til Landkreditt Bank, som ifølge Bankbørsen er landets beste totalbank.

– Jeg hadde fulgt med på rentebarometerne og lagt merke til at banken gjorde det godt, sier hun.

Lie var for så vidt fornøyd med sin gamle bank, Bank Direkte Sandnes Sparebank, men irriterte seg over at den innførte nye kontogebyrer. Derfor flyttet hun både boliglån, sparekonto og brukskonto til Landkreditt. Hun har riktig nok satt av litt penger på en konto i Skandiabanken for gebyrfri bruk i utlandet.

Smått er godt

I Dagbladets Bankbørs måler vi hvilken bank som er rimeligst for dem som samler banktjenestene i samme bank. I fjor skilte det i snitt 4345 kr fra topp til bunn.

Fordelsprogrammer hindrer ikke storbankene i å havne langt ned på totalista:

65. DnB NOR

76. Nordea

108. Fokus Bank

– Kundene er for trege. Storbankene ser at de kan leve godt med stabile markedsandeler selv om vilkårene er under middels, sier seniorrådgiver Gisle Høyland i Norsk Familieøkonomi.

Kunder i Fokus Bank kunne i 2005 spare nesten 4000 kroner på å bytte til vinnerbankene i boliglån, sparekonto og brukskonto. Til forsvar for Fokus og andre storbanker må nevnes at de ville gjort det bedre om vi i utregningene hadde benyttet renta for boliglån på en million kroner.

– I tillegg bør du huske at du ofte har litt å gå på i storbankene. Ikke slå deg til ro med bankens offisielle rente, råder Høyland.

– Bedre service

– Det er mye bedre å forholde seg til litt mindre banker, som Landkreditt og Bank Direkte. Min erfaring er bedre og raskere service, sammenliknet med de store bankene, sier Anne-Kristine Lie

– Er det vanskelig å bytte?

– Det kan nok være en liten barriere å gjøre det, men når man kommer i gang, går det raskt. Det er bryet verdt, og i dag er det mange banker som spanderer flyttegebyrene for boliglån, påpeker hun. ● I den store tabellen på høyre side kan du finne hvordan din bank gjorde det i 2005. Vi har også tatt med lister over de beste bankene akkurat nå. Merk f.eks. at BNP Paribas har falt litt på boligrentene, mens Landkreditt Bank har kapret førsteplassen på brukskonto.

«Det er mye bedre å forholde seg til litt mindre banker.»

Anne-Kristine Lie (55)

FIKK NOK: Anne-Kristine Lie (55) irriterer seg over at Bank Direkte Sandnes Sparebank innførte nye kontogebyrer. Derfor flyttet hun boliglån, sparekonto og brukskonto til Landkreditt. Foto: Hans Arne Vedlog

BRAVO, POSTBANKEN! I 2003 havnet Postbanken på en svært middelmådig 55. plass i Bankbørsen. I 2005 var det bare ti banker som slo banken totalt sett. Jevnt gode vilkår og et fornuftig kundeprogram har gjort utslaget. Har for øvrig et svært gunstig førstehjems-lån som fikk en sekser av Dagbladet. **SKRYTEPAVER:** Via dyre reklamekampanjer skryter Storebrand Bank av sin gebyrfrie

brukskonto. Vei, du finner for tida åtte banker som gir bedre vilkår. Bare 0,25 % rente er forklaringen. I 2005 havnet banken på en 32. plass totalt, men vil antakelig gjøre det bedre i 2006.

BILLIG OG LITEN: Banker som Grøng, Ørskog og Birkenes Sparebank blir regnet som mygger i bankmarkedet med under 1 milliard kroner i forvaltningskapital. De slår storbanker som DnB

NOR og Nordea ned i støvlene, på tross av storbankene ofte argumenterer med at størrelse vil gi prisfordeler for kundene. **BILLIGERE BANKBYTTE:** Fra nyttår ble det ståtligge tinglysingsgebyret for å bytte bank redusert til nesten en tiendedel. Nå må du betale bare 250 kr. **PRUT PÅ ETABLERING:** Noen banker forlanger opptil 2000 kroner i etableringsgebyr for boliglån. Det er fullt mulig å prute

det ned til 0. Merk også at enkelte banker, som BNbank, sløyfer etableringsgebyret hvis du flytter boliglånet til dem. **PRISKRIG PÅ BRUKSKONTO:** Nå satser Landkreditt Bank beinhardt på å skyve Skandiabanken ned fra tronen på brukskonto. Gebyrfri bruk og hele 2 % rente er meget bra. Verken Skandiabanken eller Landkreditt krever gebyr ved uttak og varekjøp i utlandet!

TEMA ØKONOMI

30. oktober 2002 introduserte Dagbladet Bankbørsen – en rangering av bankenes vilkår. Her kan du hver måned finne ut hvordan din bank gjør det i konkurransen med andre banker.

Bankbørsen holder boligrenta i sjakk

Sju av ti banker har ennå ikke satt opp boliglansrenta selv om styringsrenta økte 0,25 prosentpoeng 1. juni. Konkurransen om kundene og prissammenlikninger er årsaken.

Tekst: **Yvonne Fondenes**
yfo@dagbladet.no

Ekspertene spår framtidige boliglansrenter, men ennå har forbrukerne merket lite til renteøkningen. Regningen fra Norges Banks rentemøte 31. mai tok de fleste bankene selv.

Både SEB privatbanken og Voss sparebank er blant de mange som ikke har satt opp renta ennå. De troner øverst på Dagbladets bankbørs som landets beste og billigste banker.

Ommund Braut, seniorrådgiver i Norsk familieøkonomi, mener Dagbladets bankbørs og andre typer prissammenlikninger presser bankene til å konkurrere:

– Bankene er blitt stadig mer opptatte av å komme best ut i

prissammenlikningene. Mange ringer og sjekker hvilke justeringer de må gjøre for å komme bedre ut, sier Braut.

Få renteøkninger

Resultatet er at bare 37 av 128 banker har valgt å øke boliglansrenta etter at sentralbanksjef Svein Gjerdrum satte opp styringsrenta 0,25 prosent 1. juni. Dette går fram av Dagbladets bankbørs, som utarbeides hver måned i samarbeid med Norsk Familieøkonomi.

Vi sjekker vilkårene blant om lag 130 av landets banker. Dette er den første omfattende rentesjekk etter at Norges Bank hevet styringsrenta.

I alt vil sju banker låne deg penger til under 3,5 pst. effektiv rente.

Det er 20 færre enn i Dagbladets bankbørs i april, da tilsvarende tall var 27. Øverst troner den svenske banken SEB privatbanken med kontor i Oslo, og den lokale helten Voss sparebank.

Ikke la deg lure

Både DnB NOR og Nordea har benyttet seg av muligheten til å reklamere for at de ikke har satt opp renta. Det mener Oddmund Braut kan gi forbrukerne et inntrykk av at de er de eneste og pre-

TIL TOPPS: Først i Dagbladets bankbørsritt nå ligger Tore Hoppen i SEB Privatbanken.

siserer at de er to av mange.

– DnB NOR har faktisk justert renta på smålån, men ikke på større boliglån, sier Braut.

Ved tidligere rentejusteringer har Nordea som oftest sittet på gjerdet og sett hva de andre bankene foretar seg. Denne gangen gikk det knapt ei uke før de var ute og sa de ikke kom til å justere renta.

– Det har muligens påvirket de andre store bankenes avgjørelser om renta og bidratt til en smitteeffekt på resten av bransjen. Man har rent markedsmessig ikke turt å sette opp renta. Da ville man komme for dyrt ut i forhold til de

HAKK I HÆL: Rett bak svenskene lurar banksjef Kjell Jostein Bø i Voss Sparebank.

andre bankene og miste markedsandeler i et marked hvor kundene er svært prisbevisste, sier Braut i Norsk familieøkonomi.

Svimiende

I første kvartal i år oppnådde bankene et resultat på 6,4 milliarder kroner, viser tall fra Kredittilsynet. Det er 1,2 milliarder mer enn samme periode før.

Bankenes netto renteinntekter, det vil si renteinntekter minus rentekostnader, falt i samme periode med 0,19 prosentpoeng, til 1,65 prosent.

– Tidligere var rentemarginene

bankenes viktigste inntektskilde, men nå kommer en stadig større andel av inntektene fra andre områder, sier Braut.

Fortsatt press på rentemarginer og fallende netto renteinntekter tyder på at konkurransen om utlånskundene er sterk.

Automatisering

Neste renteøkning kan komme i august. Først da vil det vise seg om bankene tar igjen det tapte eller om de kommer til å knipe på rentemarginene ytterligere.

– Bankene blir stadig flinkere til å kutte kostnader gjennom automatisering av driften og legge press på priser fra underleverandørene, sier Braut.

I fjor hadde DnB NOR et overskudd på mer enn sju milliarder kroner – en økning på mer enn 500 millioner fra året før. Nordeas overskudd økte fra to til tre milliarder kroner fra 2004 til 2005, mens Fokus Bank hadde et overskudd på 513 millioner kroner i fjor.

– Det skulle bare mangle at kundene ikke skulle få ta del i de gode resultatene i form av billigere tjenester. Bankene har stadig flere bein å stå på, ait fra forsikringssalg til salg av

fond, som de gjør gode penger på. Det gir dem større muligheter enn før til å skvise rentemarginene, sier Braut.

Tar det igjen

SEB Privatbanken er en av bankene som har valgt ikke å heve boliglånsrenta. På Dagbladets bankbørs har de den laveste boliglånsrenta på 3,35 pst.

Voss sparebank har satt opp renta 0,23 prosentpoeng siden april, men er likevel blant bankene som tilbyr deg den beste boliglånsrenta med sine 3,44 pst.

Ommund Braut er rimelig sikker på at når neste renteøkning kommer, «i august eller september», vil de fleste bankene øke renta.

Spørsmålet er om økningen blir like stor eller større enn Norges Banks økning. Øker de renta med 0,4 prosentpoeng, tar de igjen halvparten av det de har tapt på ikke å sette opp renta ved forrige økning. Det er ikke sikkert det blir lagt merke til av kundene like mye som den positive effekten det har hatt ikke å øke renta nå, sier Braut.

«Bankene er blitt stadig mer opp-tatte av å komme best ut i prissammenlikningene.»

Ommund Braut, seniorrådgiver i Norsk familieøkonomi

NYE INNTEKTER: – Rentemarginene var bankenes viktigste inntektskilde, men nå kommer en stadig større andel fra andre områder, sier Ommund Braut, seniorrådgiver i Norsk familieøkonomi. Foto: Erling Hægeland

PERSONLIG ØKONOMI | BOLIG | FORBRUKER | SKATT | JUS | AKSJER | FERIE

DINE PENGER

NORGES STØRSTE ØKONOMIBLAD – Nr 6 – 2006 – 24. utgave – Kr 64 www.dinepenger.no

Bruk nytt superlån

Ferie, oppussing, ny bil, bolig? Samle alt i ett fleksilån!

- Like god rente som vanlige boliglån
- Et lånet hjemmefra – når du vil
- STOR GUIDE: 60 Reksilån

LÅN MER, LEV LIVET?
Sjekk hva mye du tåler å låne

NAPP UT MINI-HEFTE
Ta med rettighetene dine på reisen

- Tryeri
- Spørring av hennkort
- Pakketur
- Sykdom
- Flyforsikrings

HYTE-SKATTEN
122 kommentar her skattemessig. Stor tabell.

DINE PENGER
ØKONOMISK FORTJENSLYD på ferie

bc | 239 | 06 | kr 64,00
42004

• LØNNSNIVÅ I SOMMERJOBBen • SLIK KLAGER DU PÅ SKATTEN

Årsabonnement kr 569 (11 utgaver). Bestill på www.dinepenger.no, eller tlf. 815 66 540.

MANGE KAN LÅNE MER: Ikke la ubegrunnet gjeldsrykt begrense livet. Å låne lite er ikke alltid riktig.

LES OGSÅ

ØTP: Best pensjon med fondvalg
HYTTE: Billig og sentralt i hagekoloni
RENTE: 8 feil som lurte deg til å binde
SAMFUNN: Ikke krise å bruke mer oljepenger
KROPP: Billig sminke på nettet
REISE: Smart kortbruk i ferien
BOLIG: Vant over forsikringsselskap
SPARING: Beste aksjefond
PENSJON: Flytt fripolisen din
SPØRSMÅL OG SVAR:
 Kan jeg testamentere alt til ektefellen?
 Hva er min gamle symaskin verdt?

Nytt nummer i salg nå